

Husk uddannelses-kvaliteten

Bragt i Berlingske, 26. maj 2016

Af Lykke Friis, prorektor for uddannelse

Ingen af de lande, vi normalt sammenligner os med, ser nogen fornuft i at måle uddannelseskvalitet i beskæftigelsestabeller. Ifølge en rapport fra Styrelsen for Videregående Uddannelser har hverken Norge, Sverige eller Holland et beskæftigelsestaxameter.

Danmark og verden står over for en 4. industriel revolution med en gennemgribende digitalisering af samfundet. Arbejdsmarkedet vil forandre sig markant, og studerende skal kunne håndtere en ny virkelighed. Set i det lys er det på sin plads, at regeringen har besluttet at se finansieringen af de videregående uddannelser efter i sømmene. Det nye politiske fokus på kvalitet frem for kvantitet er også vand på Københavns Universitets mølle. Hvis studerende for alvor skal rustes til en uforudsigelig fremtid, er basale, metodiske og analytiske kompetencer kongevejen.

Indtil videre domineres debatten om det nye bevillingssystem imidlertid ikke af kvalitet, men snarere af relevans: Kommer de studerende i job? Og der tales om at gøre en del af universiteternes bevillinger afhængig af, hvor stor succes dimittenderne har med at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Selvfølgelig skal studerende i job, men der er i hvert fald tre problemer ved at koble universiteternes finansiering direkte til beskæftigelsen. For det første har den enkelte uddannelse meget lidt at gøre med samfundets svingende konjunkturer og arbejdsmarkedets akutte efterspørgsel. Kvalitet handler snarere om feedback fra studerende, aftagernes vurderinger og studerende, der i samspil med topforskere lærer og gennem studiet får flere kompetencer.

For det andet er der faren for dobbeltregulering. For blot to år siden vedtog Folketinget en dimensioneringsmodel, der bevirker, at uddannelser med relativ overledighed får skruet ned for optaget. Ordningen er så ny, at den ikke er evalueret. Hvorfor ikke afvente, om modellen virker? Eller beslutte, at den ene form for bureaukrati skal erstatte den anden.

Endelig er der faren for en nedadgående spiral, hvor ikke mindst vigtige småfag kan opleve, at de mister midler til uddannelser, der har en højere beskæftigelsesgrad. Mange af disse, f.eks. sprogfagene, er af stor vigtighed for samfundet og har faktisk brug for det modsatte, nemlig et økonomisk løft.

Set i det lys er der derfor god grund til at brede debatten ud. Ganske tankevækkende er der ingen af de lande, vi normalt sammenligner os med, der ser en fornuft i at måle uddannelseskvalitet i beskæftigelsestabeller. Ifølge en rapport fra Styrelsen for Videregående Uddannelser har hverken Norge, Sverige eller Holland et beskæftigelsestaxameter. Kun i Finland bliver et minimalt beløb (1 pct.) fordelt på grundlag af kandidaternes beskæftigelse.

I Storbritannien har en ny hvidbog om uddannelse udløst stor debat om emnet og fået uddannelsessektoren op af stolene. Et finansieringssystem bør først og fremmest belønne kvalitet og forskningsbaseret uddannelse. Tag f.eks. en bemærkning fra rektor på *University of Manchester*, Nancy Rothwell:

»Forskningsstyrken er central for mange studerendes valg af universitet. Først og fremmest fordi forskningskvaliteten er afgørende for en uddannelses ry og rygte, men også fordi mange studerende ønsker at blive undervist i verdensklassefaciliteter af de dygtigste undervisere.« Når Folketinget skal vedtage det endelige bevillingssystem og udstikke kursen for et #stærkereDK, er dét et budskab, der er værd at huske.

I den 4. industrielle revolution er metodisk indsigt og fagligt overskud til egentlig nytænkning vigtigere end reproduktion af de profiler, der prægede fortidens arbejdsmarked.